

Затверджено Вченою Радою ОНУ
імені І.І. Мечникова
від "20" грудня 20 16 р. № 4

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І.МЕЧНИКОВА

(повна назва вищого навчального закладу)

Кафедра _____ прикладної лінгвістики _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Хмарський В.М.

_____ 20__ р.

НАЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти третій (доктор філософії)

Спеціальність 053 «ПСИХОЛОГІЯ»

Розробник програми: Кондратенко Н.В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

Протокол № 10 від. " 26 " червня 2020 р.

Завідувач кафедри

(Кондратенко Н.В.)
(підпис)

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією (НМК) філологічного факультету

Протокол № 4 від. 30" липня 2020 р.

Голова НМК

(Кондратенко Н.В.)
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від. " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

(_____) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від. " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

(_____) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Навчальна дисципліна покликана сформувати комунікативні компетенції здобувачів вищої освіти третього рівня (докторів філософії) і передбачає високий рівень опанування й використання наукової української мови та здатність продукувати науковий дискурс і репрезентувати результати наукових досліджень на відповідному професійному рівні.

Курс охоплює власне комунікаційні аспекти навчання наукового мовлення і комунікативні та іміджеві параметри мовленнєвої поведінки науковців, зокрема оформлення тез і наукових статей, публічну репрезентацію наукових досягнень, підготовку до друку автореферату і дисертації доктора філософії, вироблення комунікативних стратегій поведінки учасників наукового дискурсу. Дисципліна забезпечує формування компетентностей оволодіння усним і писемним мовленням й опанування сучасних комунікаційних технологій у науковому дискурсі.

Дисципліна «Комунікаційні технології наукового дискурсу» є обов'язковою, містить 3 кредити (30 аудиторних годин (16 лекційних, 14 практичних) і 60 годин самостійної роботи) та має один змістовний модуль.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування загальних компетентностей з наукової комунікації, використання наукового українського мовлення та презентації й обґрунтування результатів дослідження.

Мета передбачає розв'язання наступних **завдань**: вироблення практичних навичок академічного письма українською мовою, опанування наукового дискурсу і стандартів академічного письма, оволодіння засадами ефективного спілкування в науковому просторі, набуття вмінь користування електронними ресурсами (наукометричними базами, пошуковими ресурсами і програмами перевірки оригінальності текстів тощо).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ІК Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі психології, в тому числі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних психологічних знань та/або професійної практики.

ЗК 2 Здатність до застосовування знань з іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації.

СК 4 Здатність до самоменеджменту, планування і розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання, відповідальність за навчання інших при проведенні науково-педагогічної діяльності.

СК 6 Здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації на державній та іноземній мовах.

СК 7 Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

Очікувані результати навчання:

ПРН 4 Проектувати, оптимізувати та оцінювати якість освітнього процесу та освітнього середовища. Інноваціювати та вдосконалювати програми навчальних психологічних дисциплін.

ПРН5 Знати та розуміти різні види письмових текстів та усних виступів з наукових проблем, у тому числі вміти оформлювати результати дослідження у письмовій та усній формі під час роботи в групі з інтернаціональним складом.

ПРН8 Володіти комунікативними навичками, доступно і аргументовано представляти результати досліджень проблем психологічної теорії та практики, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН9 Уміти полілогічно взаємодіяти із світовою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження.

ПРН11 Працювати над власним розвитком та вдосконаленням, визначати свої професійні можливості та виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації та професійної мобільності.

ПРН12 Здійснювати критичне осмислення видів та форм науково-дослідної роботи, критичне осмислення вимог та структури публікації наукових результатів, володіти навичками аналізу результатів досліджень та самостійної інтерпретації результатів емпіричних даних психологічного дослідження.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати**: поняття наукового дискурсу і наукової фахової мови; лексичні та граматичні особливості наукового дискурсу; основні ознаки наукового стилю української мови; специфіку і структуру наукового виступу; основні вимоги до академічного письма та академічної доброчесності.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **вміти**: володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації; застосовувати знання про експресивно-емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для успішної комунікації; дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності; спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі грамотною науковою мовою; презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною мовою в усній та писемній формі.

2. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Формування академічної культури науковця.

Тема 2. Комунікаційні аспекти академічної доброчесності.

Тема 3. Ефективна комунікація в науковому дискурсі.

Тема 4. Прагматика комунікації в науковому дискурсі.

Тема 5. Технології підготовки і презентації публічного виступу в науковому дискурсі.

Тема 6. Невербальні аспекти комунікативної взаємодії в науковому дискурсі.

Тема 7. Науковий стиль мовлення в комунікаційному аспекті.

Тема 8. Основи академічного письма.

3. Рекомендована література

Основна література

1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К.: крНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).
2. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови : навч. посіб. / Н. В. Ботвина. – К. : АртЕК, 1998. – 192 с.
3. Васенко Л. А. Фахова українська мова : навч. посіб. / Л. А. Васенко, В. В. Дубічинський, О. М. Кримець. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 272 с.
4. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення») // Бюлетень ВАК України. – К., 2011.–№ 9/10. – С. 2–10.
5. Етичний кодекс ученого України [проект]. – К.: Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. – 16 с.
6. Мацько Л. І. Культура української фахової мови : навч. посіб. / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
7. Мацько Л. І. Стилїстика української мови : підруч. / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько ; за ред. Л. І. Мацько. – К. : Вища шк., 2003. – 462 с.
8. Непийвода Н. Ф. Мова науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект) / Н. Ф.Непийвода. – К. : ТОВ «Міжнар. фін. агенція», 1997. – 304 с.
9. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. / Г. С. Онуфрієнко. – К. : «Центр навчальної літератури», 2006. – 312 с.
10. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови: підруч. / О. Д. Пономарів. – 3-тє вид., доп. і переробл. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – 248 с.
11. Селігей О. П. Науковий стиль української мови: ресурси оновлення / О. П. Селігей // Мовознавство. – 2006. – № 2–3. – С. 174–186.
12. Семеног О. М. Культура наукової української мови : підруч. / О. М. Семеног. – К. : Академія, 2010. – 216 с.

Додаткова література

1. / Г.П. Євсєєва, М.В. Савицький // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Дніпропетровськ, 2014. – No 8. – С. 54–62.
2. Абрамов Е.Г. Какой должна быть аннотация к научной статье / Е.Г. Абрамов // Научная периодика: проблемы и решения. – М., 2012. – Т. 2, No 3. – С. 4–6.
3. Абрамов Е.Г. Подбор ключевых слов для научной статьи / Е.Г. Абрамов // Научная периодика: проблемы и решения.– М., 2011. – Т. 1, No 2. – С. 35–40.
4. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. - Львів: Світ, 2003. - 432 с.
5. Бойко Р.В. Без компіляцій і плагіату! / Р.В. Бойко, М.О. Фролов // Бюлетень ВАК України. – К., 2008. – No 12. – С. 11–13.
6. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії / Т. Добко // Дух і літера. Спец. вип. «Університетська автономія». – К., 2008. – No 19. – С. 93–102.
7. Довідник з культури мови: Посібник / С.Я.Єрмоленко, С.П.Бибик, Н.М.Сологубта ін.; Заред. С.Я.Єрмоленко. -К.: Вища школа, 2005. - 399 с.
8. Євсєєва Г.П. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій
9. Єрмоленко С.Я. Науковий стиль // Українська мова: Енциклопедія. - 3-тє вид., змін, і допов. - К., 2007. - С 421, 422.
10. Женченко М.І. Оформлення публікацій у наукових журналах і збірниках: вимоги стандартів та видавничі реалії (на прикладі наукових видань НАН України) / М.І. Женченко // Наука України у світовому інформаційному просторі. – К.: Академперіодика, 2011. – Вип. 5. – С. 125–136.
11. Культура української мови: Довідник / За ред. В.М. Русанівського. - К.: Либідь, 1990. - 302 с.
12. Культура фахового мовлення: Навч. посіб. / За ред. Н.Д. Бабич. - Чернівці: Книги ХХ ст., 2005. - 572 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Академічне письмо та бібліографія - Головна. – Назва з екрану. – Режим доступу: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
2. Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.бібліотекар.укр/.
3. Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP)-Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.

5. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace. – Назва з екрану. – Режим доступу: el.kpi.ua/handle/123456789/16051.
6. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://docs.google.com/document/d/1sUBDV-qvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Методи діагностики успішності навчання. Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином: усне опитування, перевірка виконання завдань самостійної роботи, оцінювання індивідуальних проєктів.